

Council of the
European Union

Brussels, 27 May 2020
(OR. en, nl)

8339/20

Interinstitutional File:
2020/0036(COD)

CLIMA 102
ENV 284
ENER 156
CODEC 420
INST 98
PARLNAT 29

COVER NOTE

From:	Senate of the Kingdom of the Netherlands
date of receipt:	26 May 2020
To:	The President of the European Council
No. prev. doc.:	6547/20 - COM (2020) 80 final
Subject:	Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulation (EU) 2018/1999 (European Climate Law) [6547/20 - COM (2020) 80 final] <ul style="list-style-type: none"> – Reasoned opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality¹

Delegations will find attached the above-mentioned document followed by a courtesy English translation.

---

¹ Translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/dossier/document/COM20200080.do>

Voorzitter

Eerste Kamer der Staten-Generaal

De Voorzitter van de Europese Raad
De heer C. Michel
Wetstraat 175
B-1048 Brussel
BELGIË

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 47
fax 070-312 92 33

e-mail voorzitter@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 26 mei 2020

betreft Gemotiveerd advies (subsidiariteit) over het EU-voorstel voor een verordening tot vaststelling van het kader voor het bereiken van klimaatneutraliteit en tot wijziging van de verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) (COM(2020)80)

ons kenmerk 166685.05U

Geachte Voorzitter,

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, overeenkomstig de daarvoor vastgestelde procedure, het bovengenoemde voorstel getoetst aan het beginsel van subsidiariteit. Daarmee is toepassing gegeven aan artikel 5 EU-Verdrag en Protocol 2 bij het Verdrag van Lissabon betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel.

Met deze brief stel ik u in kennis van het oordeel¹ van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Identieke brieven zijn gezonden aan de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Nederlandse regering.

Hoogachtend,

Prof. dr. J.A. Bruijn
Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

---

¹ Zie de bijlage bij deze brief

Voorzitter

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Aan mevrouw U.G. von der Leyen
De Voorzitter van de Europese Commissie
B-1049 BRUSSEL
BELGIË

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

BIJLAGE

datum 26 mei 2020

betreft Gemotiveerd advies (subsidiariteit) over het EU-voorstel voor een verordening tot vaststelling van het kader voor het bereiken van klimaatneutraliteit en tot wijziging van de verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) (COM(2020)80)

Geachte mevrouw Von der Leyen,

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft het voorstel van de Europese Commissie voor een verordening tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) (COM(2020)80)¹ getoetst aan de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zoals opgenomen in artikel 5 EU-Verdrag en Protocol 2 bij het Verdrag van Lissabon betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel.

Met deze brief stel ik u in kennis van het oordeel van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Een meerderheid van de Eerste Kamer is van oordeel dat het voorstel voor een Europese klimaatwet op onderdelen niet voldoet aan de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Deze meerderheid van de Kamer oordeelt als volgt.

- Het streven naar klimaatneutraliteit kan niet bereikt worden anders dan door het nemen van ingrijpende maatregelen met substantiële economische en maatschappelijke gevolgen. Het verwerven van voldoende maatschappelijke steun voor deze maatregelen is een noodzakelijke voorwaarde. Het spreekt voor zich dat het vinden van voldoende steun gemakkelijker is wanneer de besluiten worden genomen op het meest passende bestuursniveau, zo dicht mogelijk bij de burger.
- De rechtsgrondslag van het voorstel voor een Europese Klimaatwet is gebaseerd op artikel 192, eerste lid, van het VWEU. Dit betreft een beperkte rechtsgrondslag. Voorstelbaar is dat er beleidsmaatregelen genomen moeten worden die van invloed zijn op de ruimtelijke ordening, het waterbeheer, het te voeren energiebeleid etc. Hierover wordt conform artikel 192, tweede lid, van het VWEU bij unanimité besloten en niet bij meerderheid zoals onder het eerste lid. Aldus ontbreekt ten aanzien van dit onderdeel van het voorstel voor een Europese klimaatwet de evenredigheid tussen enerzijds de gekozen rechtsgrond

¹ Zie dossier E200007 op www.europapoort.nl; het COM-document is als bijlage bij deze brief gevoegd.

datum 25 januari 2017

blad 2

en anderzijds het inhoudelijke belang en de reikwijdte van het voorstel. Het is aangewezen op dit punt te komen tot een nadere onderbouwing.

- Wat betreft de gedelegeerde handelingen conform artikel 290 van het VWEU moet er sprake zijn van een uitdrukkelijke, afgebakende bevoegdheidsdelegatie. Hiervan is in het gepresenteerde voorstel vooralsnog geen sprake en dat is in dit stadium van het proces ook vrijwel onmogelijk. Derhalve is de hierbij gegeven toelichting prematuur en zoals hierboven aangegeven eveneens onwenselijk in de context van het verwerven van het noodzakelijke maatschappelijke draagvlak. Het respecteren van de normale besluitvormingsprocedures op Europees niveau, via de Raad en het Europees Parlement, en op nationaal niveau, via het regulier overleg tussen de regeringen en de nationale parlementen, blijft essentieel bij dergelijk ingrijpend beleid.

Op bovengenoemde gronden komt de Eerste Kamer der Staten-Generaal tot het oordeel dat het voorstel voor een Europese klimaatwet op onderdelen strijdig is met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

Zoals per brief² door de voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 4 mei jl. aan de Europese Commissie is meegedeeld, was het voor de Eerste Kamer vanwege de huidige bijzondere (vergader)omstandigheden ten gevolge van de COVID-19 crisis niet mogelijk vóór de deadline van 5 mei 2020 de inhoudelijke uitwerking van dit subsidiariteitsoordeel en de formalisering van de besluitvorming daaromtrent af te ronden. Niettemin wenst de Kamer haar oordeel met de Europese Commissie te delen en ziet zij ernaar uit – ondanks de termijnoverschrijding bij de indiening van het gemotiveerd advies – toch kennis te kunnen nemen van de door de Europese Commissie in het vooruitzicht gestelde³ openbaar beschikbare reactie.

Identieke brieven zijn verzonden aan het Europees Parlement, de Raad en de Nederlandse regering.

Hoogachtend,

Prof. dr. J.A. Bruijn
Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

² Kamerstukken I, 2019/2020, 35448, B

³ Brief van vicevoorzitter Šefčovič van 8 april 2020, (22112, HZ)

Voorzitter

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Ms U.G. von der Leyen
President of the European Commission
Wetstraat 200
B-1049 BRUSSEL
BELGIË

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 26 May 2020
betreft Reasoned opinion (subsidiarity principle) on the EU proposal for a regulation establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulation (EU) 2018/1999 (European Climate Law) (COM(2020)80)
ons kenmerk 166685.02U

Dear Ms Von der Leyen,

The Senate of the States General has checked to ascertain whether the proposal for a regulation establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulation (EU) 2018/1999 (European Climate Law) (COM(2020)80)¹ complies with the principles of subsidiarity and proportionality as set out in Article 5 of the Treaty on European Union (TEU) and Protocol No 2 to the Treaty of Lisbon on the application of the principles of subsidiarity and proportionality.

I am writing this letter to inform you of the opinion of the Senate of the States General.

A majority of the Senate believes that the proposal for a European Climate Law does not comply, in parts, with the principles of subsidiarity and proportionality. This majority of the Senate takes the following view.

- The pursuit of climate neutrality cannot be achieved other than by taking drastic measures that have a substantial economic and social impact. Obtaining sufficient social support for these measures is a prerequisite. Needless to say, generating sufficient support is easier when the decisions are made at the most appropriate level of government, as close as possible to the citizen.
- The legal basis of the proposal for a European Climate Law is Article 192 (1) of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU). This is a limited legal basis. Conceivably, policy measures may have to be taken that affect spatial planning, water management, the energy policy and so forth. In accordance with Article 192 (2) of the TFEU, this is decided by unanimity and not by majority, as under paragraph 1. It follows that in the case of this part of the proposal for a European Climate Law, the legal basis is

¹ See electronic dossier number E200007 at www.europaport.nl.

datum 25 januari 2017
omschrijvingsnummer 160540.01u166685.02U
blad 2

not in proportion to the proposal's substantive importance and scope. Further reasons should therefore be provided about this.

- As regards the delegated acts in accordance with Article 290 of the TFEU, there must be an explicit and clearly defined delegation of power. This is not yet the case in the proposal that has been presented, and would in fact be virtually impossible at this stage of the process. The explanation given here is therefore premature and, as indicated above, would also be undesirable in the context of obtaining the necessary social support. Respecting normal decision-making procedures at European level, through the Council and the European Parliament, and at national level, through regular consultations between governments and national parliaments, remains essential to such drastic policies.

On these grounds, the Senate of the States General believes that the proposal for a European Climate Law is, in parts, contrary to the principles of subsidiarity and proportionality.

As notified to the European Commission by the chair of the standing committee for Economic Affairs and Climate Policy / Agriculture, Nature and Food Quality by letter² of 4 May, the current special circumstances affecting meetings as a result of the COVID-19 crisis made it impossible for the Senate to complete this subsidiarity opinion and formalise the decision-making process by the deadline of 5 May 2020. Nonetheless, the Senate wishes to share its opinion with the European Commission and, despite the delay in submitting its reasoned opinion, looks forward to hearing the European Commission's response, which, as it has indicated, will be made public.³

Identical letters have been sent to the European Parliament, the Council and the Dutch government.

Yours sincerely,

Professor J.A. Bruijn
President of the Senate of the States General

² Parliamentary Papers I 2019/2020, 35448, B

³ Letter from Vice-President Šešćević of 8 April 2020, (22112, HZ)